

Tabulka přípravy učební jednotky (lekce)	
Název učební jednotky (téma)	Zambie
Stručná anotace učební jednotky	Žáci se prostřednictvím skupinové práce s mapou, textem či fotografiemi seznamují s vybranými kapitolami geografie Zambie. Vzájemné sdílení informací o jednotlivých tématech umožní žákům vytvořit si celistvý pohled na Zambii a vyplnit pracovní list, který slouží jako výstup celé hodiny.
Časový rozsah učební jednotky	45 min.
Nutné předpoklady	Žádné specifické předpoklady
Věk žáků	6., 7., 8., 9. třída ZŠ
Zařazená průřezová témata	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vyučovací obor (y)	Zeměpis (Geografie) – Regiony světa
Cíle jednotlivých průřezových témat (DOV) a	1) Žáci lokalizují Zambii a porovnávají její přírodní, společenské a hospodářské poměry s Českou republikou. 2) Lekce vede žáky k utváření pozitivních postojů k jinakosti a kulturní rozmanitosti.

vyučovacích oborů (OVO), které chci v dané učební jednotce naplnit	
Cíle učební jednotky	<p>1) Žáci vyvodí z mapy základní fyzicko-geografickou charakteristiku Zambie.</p> <p>2) Žáci popíší socioekonomickou charakteristiku Zambie.</p> <p>3) Žáci definují hlavní problémy Zambie.</p>
Hodnocení	<p>Vyplněné pracovní listy, aktivní zodpovídání otázek při prezentaci, aktivní diskuze nad fotografiemi</p>
Popis učební jednotky, obsahující použité a reflexi směřující ke všem zformulovaný m cílům	<p>Na počátku hodiny je žákům evokováno téma prostřednictvím brainstormingu a krátkého motivačního videa. Následně jsou rozděleni do skupin, kdy každá skupina zpracovává určitou charakteristiku Zambie – hospodářství, obyvatelstvo apod. V dalším kroku dojde k přeskupení žáků, vzájemnému sdílení informací a vytvoření komplexního přehledu o Zambii. Ten je dále dokreslen prezentací, která žákům doplní chybějící informace a poskytne prostor pro diskuzi nad problémy, se kterými se Zambie potýká.</p> <p>METODIKA</p> <p>1) úvod (5 min.)</p> <p><u>pomůcky:</u> PC + promítací plocha, přístup na internet, pracovní listy (Příloha č. 1)</p> <p>Sdělte žákům téma hodiny. Zeptejte se jich, zda již o Zambii něco slyšeli, případně co se jim k této zemi vybaví.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Na jakém kontinentu leží?</i> ▪ <i>Je větší, nebo menší než ČR?</i> ▪ <i>Je to chudý, nebo bohatý stát?</i> <p>Rozdejte žákům pracovní listy a upozorněte je, že na nich budou v průběhu celé hodiny pracovat a také že pracovní list jim poslouží jako zápis z hodiny. Pro motivaci může žákům pustit krátký úryvek z následujícího videa, časové rozmezí: 6:48 – 9:20.</p> <p>http://www.ceskatelevize.cz/porady/1095875447-</p>

cestomanie/204562260100011-zambie-u-krale-kralu/video/

2) práce ve skupinách (10 min.)

pomůcky: atlasy, pracovní listy, text Hospodářství (Příloha č. 2), obrázky

Rozdělte žáky do 5 skupin a přiďte jim téma, na kterém budou pracovat. Sdělte žákům, že je opravdu žádoucí, aby se na daném úkolu podíleli všichni, protože pak budou rozděleni do jiných skupin, kde budou výsledky své práce sdílet. Dále je upozorněte na to, že v rámci skupiny vypracovávají pouze tu část pracovního listu, která odpovídá jejich přidělenému tématu.

Do jednotlivých skupin rozdejte atlasy, skupině zpracovávající Hospodářství navíc příslušný text (Příloha č. 2) a skupině zpracovávající Problémy Zambie obrázky. Vyzvěte žáky, aby se pustili do vypracovávání svého tématu. Na práci jim dejte cca 7 min. Upozorněte žáky, že většinu informací lze v atlasu/textu vyhledat, ne však všechny. Chybějící informace budou doplněny následnou prezentací.

témata: povrch, poloha + podnebí, populace, hospodářství, problémy Zambie

3) sdílení skupin (10 min.)

pomůcky: pracovní listy z předchozí aktivity

Vyzvěte žáky, aby se přeskupili, a to tak, aby nově vytvořené skupiny obsahovaly vždy alespoň jednoho zástupce ze skupiny předchozí. Takto dojde k setkání zástupců jednotlivých témat. Sdílení by mělo probíhat tak, že jeden žák těm ostatním v rámci skupiny představí, na čem v předchozí aktivitě pracoval a co se dozvěděl, na tomto základě si pak žáci doplní příslušnou část svého pracovního listu. V průběhu 10 minut by pak mělo v rámci skupiny dojít ke sdílení všech témat.

4) společná kontrola (15 min.)

pomůcky: PC + promítací plocha, prezentace (Příloha č. 3)

Sdělte žákům, že si nyní společně zkontrolujete, co se dozvěděli o Zambii. Provedte žáky prezentací, ptejte se jich na otázky související s danými tématy, doplňujte informacemi a zajímavostmi, které dosud nezazněly, tak, aby si žáci mohli doplnit pracovní list.

5) závěrečná reflexe

Zeptejte se žáků:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Co si z dnešní hodiny odnášíte?</i> ▪ <i>Změnil se váš pohled na Zambii?</i> ▪ <i>Co vás nejvíce překvapilo?</i> <p>Jak zacházet s prezentací</p> <p>1. slide: ÚVODNÍ SLIDE</p> <p>- témata: vlajka Zambie</p> <p>2. slide: POLOHA ZAMBIE</p> <p>- témata: poloha regionu v kontextu Afrického kontinentu, sousední státy Zambie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Do kterého regionu Afriky Zambie náleží?</i> <p>- po kliknutí (myš, klávesnice) přilétne mapa Zambie s okolními státy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kolik sousedních států Zambie má? Které to jsou?</i> <p>3. slide: ZÁKLADNÍ ÚDAJE</p> <p>- témata: rozloha, hl. město, počet obyvatel, úřední jazyk, sousední státy</p> <p>- srovnání s údaji za ČR (rozloha, počet obyvatel)</p> <p>4. slide: PODNEBÍ</p> <p>- témata: podnebí</p> <p>- vysvětlení charakteristiky tropického podnebí s 2 ročními obdobími</p> <p>5. slide: VEGETACE</p> <p>- témata: vegetace, zvířena</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Jak vypadají takové savany? Čím jsou charakteristické?</i> <p>- obrázek tropické savany + po každém kliknutí přilétne obrázek typického zvířete</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Jaká zvířata v nich žijí?</i> <p>6. slide: POVRCH</p> <p>- témata: povrch, vodstvo</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Které jsou nejvýznamnější řeky Zambie?</i> ▪ <i>K čemu slouží vodní nádrže?</i> <p>7. slide: VIKTORIINY VODOPÁDY</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma: Viktoriiny vodopády - podat základní informace + zajímavosti <p>8. slide: OBYVATELSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma: populace – hustota zalidnění, etnická pestrost, jazyky, náboženství, rasy - poukázat na odraz etnické pestrosti v jazycích ▪ <i>Jaké rasy jsou Zambijci?</i> ▪ <i>Co je pro tuto rasu charakteristické?</i> <p>9. slide: ZEMĚDĚLSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma: plodiny Zambie - <i>po kliknutí vždy přiletí název dané plodiny (směr shora dolů a doleva)</i> ▪ <i>Co dále se pěstuje v Zambii? Např. jaké druhy ovoce?</i> <p>10. slide: PRŮMYSL</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma: nerostné suroviny - po kliknutí přiletí informace o Zambii jako světovém producentu mědi a dále seznam dalších těžných surovin ▪ <i>Jaký průmysl se váže na těžné suroviny? Jaký další průmysl je v zemi rozvinut?</i> <p>11. – 14. slide: PROBLÉMY ZAMBIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma: chudoba, školství, zdravotní péče, HIV/ AIDS - pouze obrázky, diskutujte, podávejte informace vztahující se k situaci daného tématu v Zambii ▪ <i>Jaké konkrétní problémy zobrazují dané fotografie?</i>
--	--

Seznam příloh	<ul style="list-style-type: none"> • PC + promítací plocha • Přístup na internet • http://www.ceskatelevize.cz/porady/1095875447-cestomanie/204562260100011-zambie-u-krale-kralu/video/ • Pracovní listy (Příloha č. 1) • Text Hospodářství (Příloha č. 2) • Obrázky (www.creativecommons.org – Licences – Find licences Content) • Prezentace (Příloha č. 3) • Atlasy
Autor lekce, škola (případně zdroje)	<p style="text-align: center;">Marcela Fiedorová</p>
<p style="text-align: center;"> Závěrečná sebereflexe učitele <i>(následuje po odučení učební jednotky)</i> </p>	
Co se mi osvědčilo během vyučování	<p>Lekce fungovala, žáci získali velkou řadu nových informací. Skvěle vypracovaný pracovní list!!!</p>

S jakými obtížemi jsem se během vyučování setkal/a.	Málo času – přetáhli jsme přes přestávku...
Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).	Nic.

Zdroje:

politická mapa Afriky

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blank_Map-Africa.svg

slepá mapa Zambie

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zambia_provinces_blank.png

školství

http://en.wikipedia.org/wiki/File:School_Children_Zambia.JPG

zdravotní péče

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Saving_Lives_with_SMS_for_Life.jpg

HIV/ AIDS

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aids_is_commons_in_Africa.jpeg

chudoba

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/ba/West_Africa_%282169064405%29.jpg

vlajka Zambie

<http://pixabay.com/cs/vlajka-znamen%C3%AD-afrika-zn%C3%A1mky-26947/>

mapa Zambie

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Zambia_sat.png

poloha Zambie

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Location_Zambia_AU_Africa.svg

Zambie s okolními státy, upraveno

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Za-map.png>

podnebí

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Africa_Koppen_Map.png

Zambezi

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Zambezi_River_at_junction_of_Namibia, Zambia, Zimbabwe %26 Botswana.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Zambezi_River_at_junction_of_Namibia,_Zambia,_Zimbabwe_%26_Botswana.jpg)

Kariba

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:KaribaDam.jpg>

náhorní plošina

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d4/Nyika_grassland.jpg

savana 1

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Acacia_Bild1086.jpg

nosorožec

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/70/Black_Rhinos_Kenya.jpg

antilopa

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Roan_Antelope, Kafue National Park, Zambia, Nov 2011.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Roan_Antelope,_Kafue_National_Park,_Zambia,_Nov_2011.jpg)

zelený holub

<http://www.fotopedia.com/items/flickr-109583880>

Viktoriiny vodopády

<http://www.fotopedia.com/albums/62HC8c9RfEc/entries/IfDYG-oMGBE>

populace

http://en.wikipedia.org/wiki/File:A_small_girl_from_small_village_-_Zambia.jpg

kasava

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Manihot_esculenta_dsc07325.jpg

čirok

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Millo_-_Sorghum_bicolor_03.jpg

bavlna

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cotton_field_kv32.jpg

podzemnice olejná

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cotton_field_kv32.jpg

měděný důl

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:ZM-Nkana-headgear-Kitwe.jpg>

ZAMBIE

1) POLOHA A PODNEBÍ

Zaznačte do mapy

- na slepé mapě Afriky vybarvěte Zambii
- dopište k mapě Zambie názvy sousedních států

Rozloha	
Hl. město	

Doplňte

Zambie se nachází v _____ podnebném pásu. Střídají se _____ roční období.

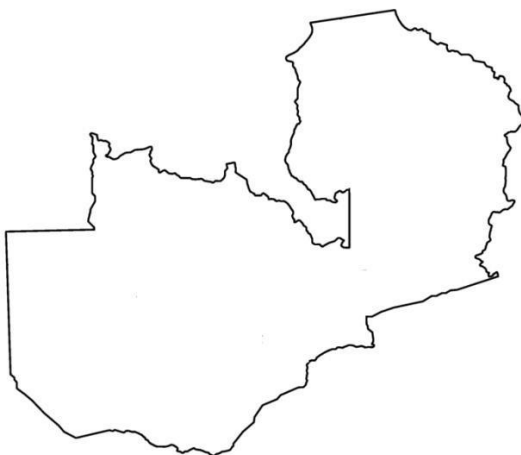
Období _____ je charakteristické _____ a _____, období _____ zase _____ a _____.

2) POVRCH

Charakterizujte povrch Zambie

- charakter povrchu: _____
- nejvýznamnější řeky: _____
- vodní nádrže, jezera: _____
- převládající vegetace: _____
- přírodní zajímavosti: _____

Vybrané pojmy zakreslete do mapy Zambie.

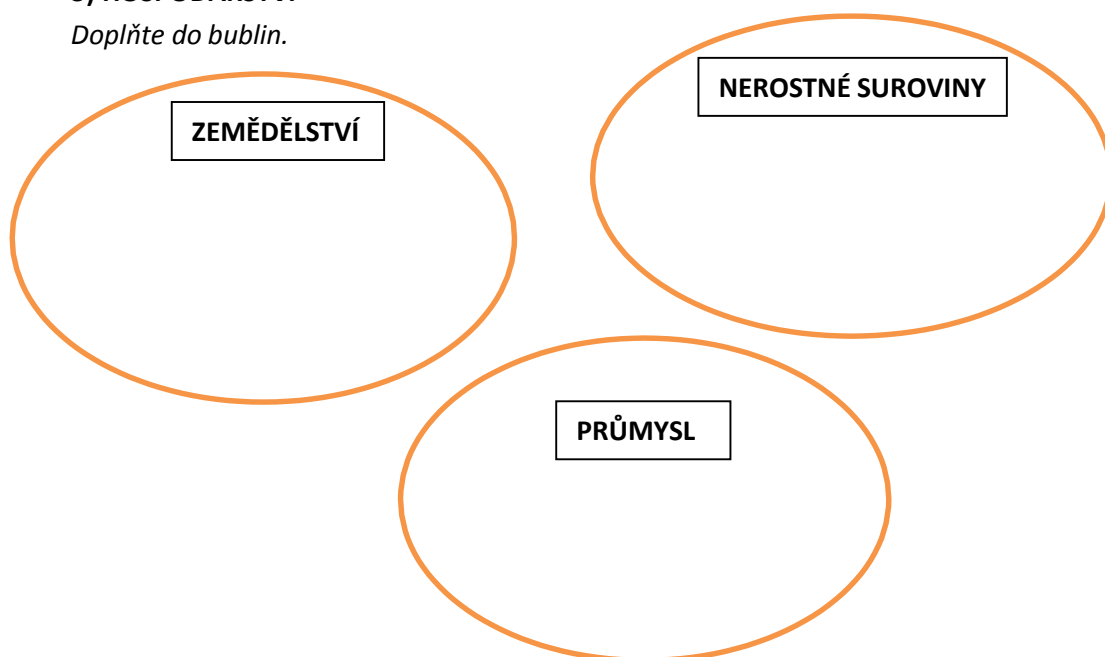
2) OBYVATELSTVO

Doplňte tabulku.

Počet obyvatel	
Hustota zalidnění	
Úřední jazyk	
Náboženství	
Rasa	
Průvodní znaky dané rasy	

3) HOSPODÁŘSTVÍ

Doplňte do bublin.

4) PROBLÉMY ZAMBIE

Diskutujte nad obrázky. Sepište, co vás k nim napadá.

- *Pojmenujte problém, který mohou dané fotografie zobrazovat.*
- *Jak může daný problém omezovat obyvatele v Zambii?*
- *Jak by se daný problém mohl řešit?*

HOSPODÁŘSTVÍ

Dvě třetiny obyvatelstva se zabývají zemědělstvím, ale naprostá většina produkce je určena pro vlastní spotřebu. Pěstuje se zde především kukuřice, kasava a nejrůznější druhy zeleniny a ovoce. Značné množství tabáku, cukrové třtiny, bavlny a arašídů produkovaných hlavně na farmách založených Evropany je určeno na vývoz. Velmi důležitý je chov skotu, ale je omezen jen na oblasti, v nichž se nevyskytuje moucha tse-tse. Intenzivně se těží teakové dřevo pro vývoz. Mnoho jezer umožňuje rozsáhlý rybolov.

Hospodářství Zambie je jednostranně závislé na těžbě a vývozu mědi. Bohaté zásoby měděné rudy v mědném pásu z ní učinily čtvrtého největšího producenta mědi na světě. Závislost na světových cenách mědi, která tvoří 85 % vývozu, současně ohrožuje hospodářskou stabilitu země. Dále se těží rudy zinku, kobaltu a olova, existují ložiska zlata a drahokamů. Těží se i uhlí, ale elektřinu produkují ze 100 % vodní elektrárny (Kariba). Mezi hlavní průmyslová odvětví patří zpracování mědi a rafinerie ropy, přiváděné ropovodem přes Tanzanii. Vyrábí se i textil, pneumatiky, umělá hnojiva a výbušniny.

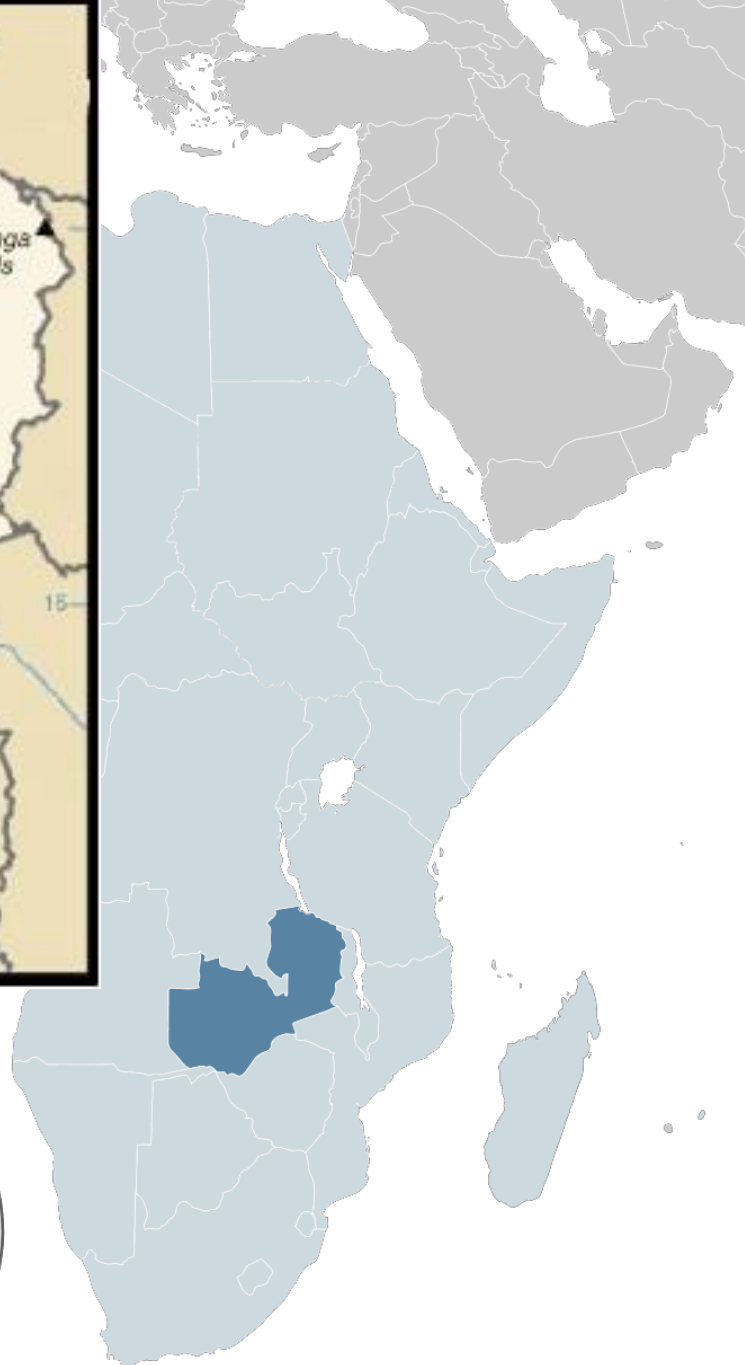
Zdroje:

Hospodářství Zambie. *Moje Afrika* [online]. c2008-2014 [cit. 2014-03-19]. Dostupné z: http://www.mojeafrika.cz/informace-hospodarstvi---zambie-100014_100173_0

Zambie: Lusaka, Kasisi, Chingola. *Zdravotě sociální fakulta JCU.cz* [online]. nedatováno [cit. 2014-03-19]. Dostupné z: <http://www.zsf.jcu.cz/cs/zahranicni-vztahy/mobility-studentu/zpravy-studentu-ze-zahranicnich-studijnich-pobytu-a-stazi/zambie/zambie.pdf>

ZAMBIE

Zambie

Rozloha: **752 614 km²**

Hl. město: **Lusaka**

Počet ob.: **14,6 mil.**

Úřední jazyk: **angličtina + 70**

Sousední státy:

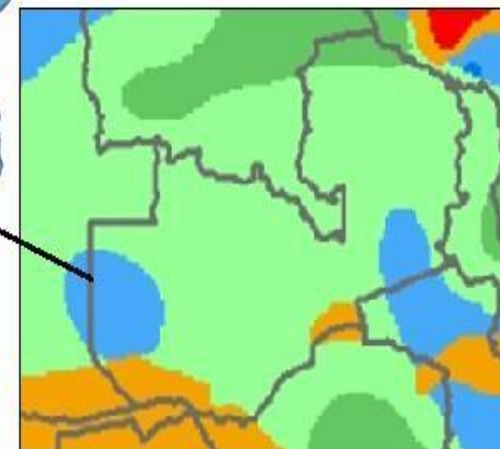
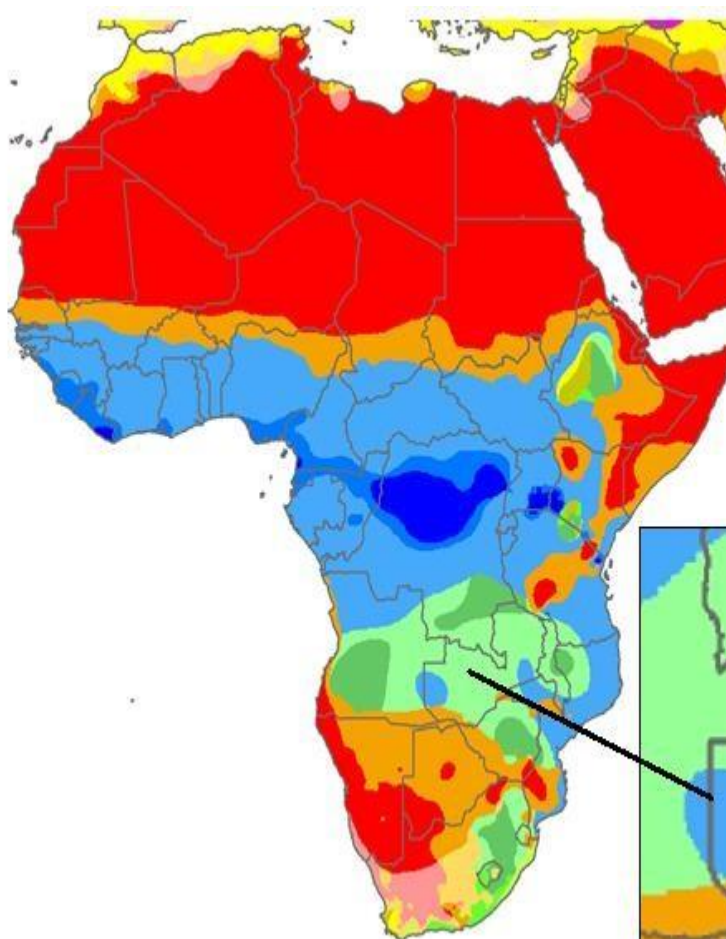
Tanzanie, Malawi,

Mosambik, Zimbabwe,

Namibie, Angola,

DR Kongo

- vlhké tropické klima
 - 2 roční období
 - ☐ období sucha: květen – říjen, chladněji
 - ☐ období dešťů: listopad – duben, teplo

řeka Zambezi

- rozlehlá náhorní plošina
- široká údolí řek
- řeky: ZAMBEZI

KAFUE

- jezera : MWERU

BANGWEULU

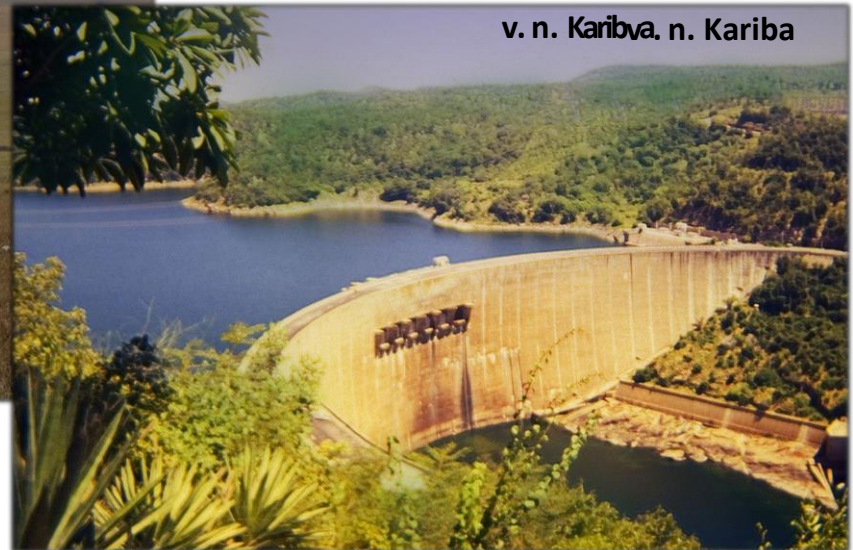
vodní nádrže: KARIBA

CABORA BASSA

náhorní plošina

v. n. Kariba, n. Kariba

VIKTORIINY VODOPÁDY

výška 108 m, hranice Zambie – Zimbabwe

- Počet obyvatel:
14,6 mil.
- Hustota zalidnění:
19,3 ob./km²
- **Etnická pestrost!**
- Jazyky:
 - angličtina
 - dalších 70 používaných
- Náboženství:
 - protestanté (75 %)
 - katolíci (20 %)

ČIROK

BAVLNA

KASAVA

PODZEMNICE OLEJNÁ

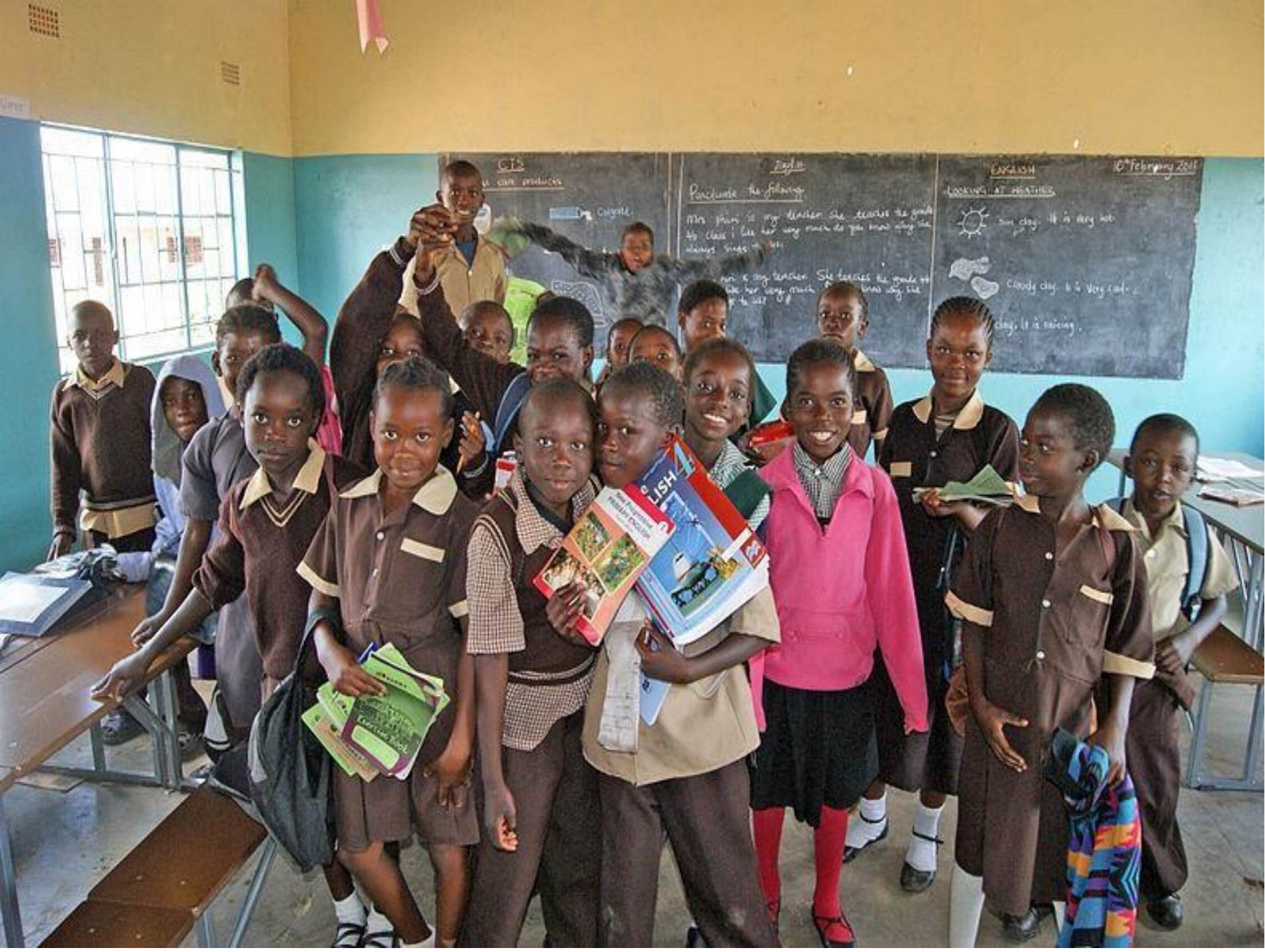
měď **zlato**
zinek **drahokamy**
kobalt **uhlí**
olovo

4. NEJVĚTŠÍ PRODUCENT MĚDI NA SVĚTĚ

CIS
CORE PRODUCTIONS

Core
Productions

English

Pronounce the following

Mrs. Smith is my teacher. She teaches the grade 4 class. I like her very much. Do you know who she always says "I love you" to?

Mr. Jones is my teacher. She teaches the grade 4 class. I like her very much. Do you know who she always says "I love you" to?

ENGLISH

LOOKING AT WEATHER

Sun day. It is very hot.

Cloudy day. It is very cool.

day. It is raining.

10 February 2011

KNOW YOUR

HIV STATUS

